

НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ З УРАХУВАННЯМ ГАЛУЗЕВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ

Олена Олегівна Дутченко

аспірант кафедри фінансів

Української академії банківської справи

Проблема оцінки потенційних і фактичних позичальників, їх фінансового стану з точки зору здатності повернути суму боргу і відсотків була і залишається однією із найактуальніших проблем діяльності банку.

На сучасному етапі розвитку банківського кредитування актуальною є проблема оцінки кредитоспроможності підприємств з урахуванням особливостей діяльності позичальника: розмір бізнесу, його приналежність до того чи іншого виду економічної діяльності.

В Україні критерії оцінки кредитоспроможності підприємства – позичальника визначаються кожним комерційним банком самостійно. Вітчизняні комерційні банки не приділяють особливої уваги розробці методик оцінки кредитоспроможності позичальників. Загалом усі вони базують на системі показників, рекомендованих НБУ:

- коефіцієнт загальної ліквідності, який характеризує, наскільки обсяг поточних зобов'язань за кредитами і розрахунками можна погасити за рахунок усіх мобілізованих оборотних активів;
- коефіцієнт абсолютної (термінової) ліквідності, який характеризує, наскільки короткострокові зобов'язання можуть бути негайно погашенні швидколіквідними грошовими коштами та цінними паперами;
- коефіцієнт співвідношення залучених і власних коштів (коефіцієнт автономності), який характеризує розмір залучених коштів на 1 грн. власних коштів;
- коефіцієнт фінансової незалежності, який свідчить про питому вагу власних коштів у загальній сумі заборгованості;

- коефіцієнт маневреності власних коштів, що характеризує ступінь мобільності використання власних коштів.

Національним банком також встановлено і нормативні значення цих коефіцієнтів, згідно яких робляться висновки про ступінь кредитоспроможності позичальника та можливість надання йому кредиту.

Дещо можна виділити методика оцінки кредитоспроможності позичальника АКБ „ПриватБанк”. Безперечною перевагою цієї методики є її галузева ”основа” і врахування ринкової позиції позичальника. Недоліками є неврахування таких, особливо важливих елементів, як терміну існування підприємства, кредитної історії.

Формалізований підхід до аналізу фінансово – господарської діяльності підприємства не дає можливості точно оцінити кредитоспроможність підприємства, так як залишається не вирішеними питання: галузевої приналежності, розміру бізнесу, місця знаходження (регіону).

На даний час аналізу нефінансових показників та оцінці кредитних ризиків повинно приділятися все більше уваги, так як орієнтація на кількісні методи призводить до нівеляції та ігноруванню особливостей, властивих конкретному контрагенту або сфері діяльності підприємства, які впливають на кредитоспроможність.

В подальших дослідженнях вбачається необхідність акцентації уваги на галузевих особливостях діяльності позичальника, розмірі його бізнесу та регіональної приналежності.